

BIO-info 33/2012, 19.okt 2012 [BIO: sakslister og møtereferater](#) [BIO-info arkiv](#)
submission deadline to bio.info@bio.uib.no is Wednesday 16:00

Fra toppen!

Fra taus vår til integrativ biologi

I høst er det 50 år siden [Rachel Carson](#) ga ut «Silent spring», boken som først satte fokus på hvordan menneskeskapt forurensning påvirker naturen. Den gang var det sprøytemiddelet DDT som førte til eggskallsfortynning hos fugler, og dermed lite fuglesang i skogen om våren. Mye takket være Rachel Carson er stoffer som DDT og PCB blitt forbudt, og nivåene har sunket betraktelig, selv om de fortsatt er tilstede i urovekkende mengder, også i fjerne områder som Arktis.

Økotoksikologien ble født etter Silent spring-debatten, og denne uken ble det [4. norske miljøtoksikologi-symposiet](#) avholdt på Fram-senteret i Tromsø, med fokus nettopp på miljøutfordringene i Arktis. Kombinasjonseffekter av miljøgifter og klimaendringer er noe mange er opptatt av for tiden, og stikkordet «multiple stressors» gir 149.000 treff på Google for øyeblikket.

Nico van Straalen fra VU Amsterdam, som ga et glimrende plenumsforedrag i Tromsø, har tidligere skrevet at økotoksikologien egentlig handler om [stress-økologi](#). Samtidig er økotoksikologen på vei mot å bli en ekte gren av den integrative biologien, der utfordringene er å sette sammen ulike biter av det store puslespillet, fra kjemiske og fysiske parametre i omgivelsene, til dynamiske endringer i hvordan genomet brukes hos enkeltorganismer, og til fluktuasjoner i populasjoner og økosystem. Det er fortsatt mye igjen å gjøre for oss som jobber innenfor feltet, dessverre og heldigvis!

Hilsen Anders

Ukens bilde

Når livet som skjell tar slutt

Fotograf: **Anders Goksøyr**

Skall fra strandsnegl og blåskjell, fra en skjellbanke på Herføl, Hvaler.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to bio.info@bio.uib.no

Innhold:

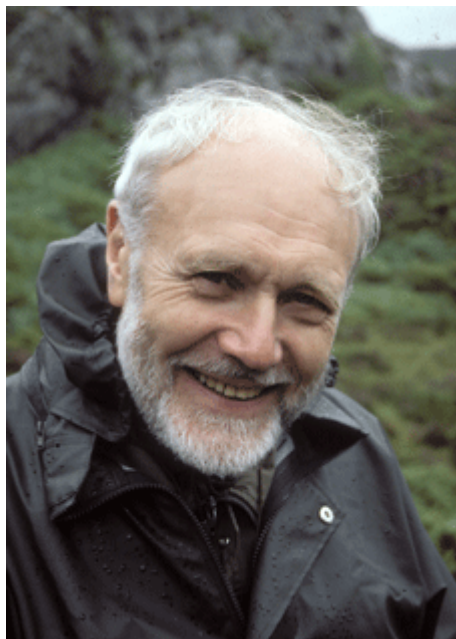
Fra taus vår til integrativ biologi	1
Ukens bilde	1
Faste lenker:	3
VIKTIG INFORMASJON	3
Minneord for Arnfinn Skogen	3
Se også På Høyden	3
BIO-arrangement kommende uke	3
NYHETER OG GENERELL INFORMASJON	4
Ny søknadsperiode for hyttene på Ustaoset- vinter 2013; Snowbird Cod; Linda Andersen PhD forelesning; Kaja Skjærven disputas; Rokas Kubilius PhD midtveiseevaluering	4
Studie	5
Kryvi-innlegg på undervisningsseminar	5
Nyansatte	5
Thomas Marius Hugøy ny økonomikonsulent;	5
Høringssaker	6
Regulering av fisket etter kveite og breiflabb;	6
NYE UTLYSNINGER	6
Senter for grunnforskning (CAS); Strategiske forskningsmidler til forskning på kreftsykdommer; LARVITA 2012 Training School; Workshop: Trait-based approaches to Ocean Life; Summer course on fish swimming; 2013-14 Fulbright Arctic Chair Award: Søknadsfrist utsatt til 30 november	6
KOMMENDE MØTER OG SEMINAR	8
Seminar in research ethics 2012; Rafto Conference 2012 - Bergen Human Rights Threatened By Climate Change; Seminar om forskningsformidling på norsk; Teoriverksted: Kjønn og biologi, Kvalitetet i undervisningen – framtidens utfordringer	8
NYE ARTIKLER	9
Imsland; Nilsen; Stefansson; Ebbesson; Haugland;Jørgensen; Pittman; Cieplinska; Redmond;	9

Faste lenker:

[BIO-info arkiv](#) [Sakslistor & referater](#) [BIOs interne websider](#) [BIO's eksterne websider](#)
[Facebook BIO](#) [Facebook STIM](#) [Facebook UiB](#)

VIKTIG INFORMASJON

Minneord for Arnfinn Skogen

Det er med vemod at botanikerne ved universitetet i Bergen mottok meldingen om at professor Arnfinn Skogen sovnet stille inn den 30. september.

Arnfinn kom til Botanisk museum ved Universitetet i Bergen i 1970 til en nyopprettet amanuensisstilling i terrestrisk økologi og han arbeidet ved instituttet i 33 år fram til han sluttet som professor i 2003.

Arnfinns hovedkompetanse var innen klassisk vegetasjonsøkologi. Hans enorme feltinnsats gjennom sitt profesjonelle liv, spesielt i Vest-Norge, men også i resten av landet var definitivt med på å øke vår kunnskap om planters utbredelse, om sammenhengen mellom forskjellige miljøfaktorer og vegetasjonen, og om hvilke faktorer som truet biodiversiteten i vårt land. Han gjennomførte plantesosiologiske undersøkelser både langs kysten, i fjord- og dalområdene, og i fjellet. Hans dype innsikt i vest- og midt-Norges vegetasjon medførte at han ble en betydningsfull kunnskapsperson for vurdering av vern av vassdrag i 1970- og 80-årene. Han hevdet med kraft sine standpunkter både innen den lokale, og innen den nasjonale forskergruppen som var nedsatt for å gi faglige råd til Norges Vassdrags og

Elektrisitetsvesen, og i forhandlingene med utbyggerne. Særlig engasjert var han da STATSKRAFT ønsket å bygge ut området rundt Jostedalsbreen. Arnfinn sto opp for naturvernet. Hans engasjement medvirket til å skaffe fram kunnskap om naturen rundt Jostedalsbreen, slik at unike og sårbare områder ble skånet for utbygging.

Arnfinn har satt dype spor etter seg, både gjennom sin forskningsinnsats og gjennom de mange studentene han utdannet. Studentene som ble utdannet under hans veiledning har i dag stillinger innen forskning, naturforvaltning og i skoleverket, og fører den faglige arven fra Arnfinn videre.

Vi takker for alt han har betydd for botanikken i Norge, og for kunnskapen han har videreformidlet til de neste generasjonene, og lyser fred over hans minne.

På vegne av det botaniske miljøet ved Universitet og Universitetsmuseet i Bergen,

John-Arvid Grytnes og Peter Emil Kaland

Se også [På Høyden](#)

BIO-arrangement kommende uke

Dato	Handlinger, navn	Tid og sted
25. okt.	Prøveforelesning - Linda Andersen	Kl. 12:15, K3, Biologen
26. okt	Disputas – Kaja Helvik Skjærven	Kl. 10:00,

		Sildetønner, NIFES
26. okt.	Ph.d. Midtveiseevaluering - Rokas Kubilius	Kl 13:15, K2, Biologen

NYHETER OG GENERELL INFORMASJON

Ny søknadsperiode for hyttene på Ustaoset- vinter 2013; Snowbird Cod; Linda Andersen PhD forelesning; Kaja Skjærven disputas; Rokas Kubilius PhD midtveiseevaluering

Ny søknadsperiode for hyttene på Ustaoset- vinter 2013

Det er nå åpnet for elektronisk søknad til U-heimen, Ottosheimen og Butten på Ustaoset for perioden 6 januar -1. april 2013.

Både skolens vinterferie og påsken er inkl. i denne perioden.

Man må benytte UiBs elektroniske hyttesystem ved å logge seg inn med sitt UiB brukernavn og passord.

Ved første gangs søknad om hytte må man legge inn noe informasjon f.eks. fakturaadresse.

Alle søknader må registreres i det elektroniske hyttesystemet for å komme med i trekningen.

Søknadsskjema og informasjon om hyttene finnes på intranett under sentrale pekere "Søknadsskjema" for UiBs velferdshytter.

Søknadsfristen er 15. november, trekningen foretas 16. november.

Snowbird Cod: Not only Norwegians go to Mallorca!

[Prof. Beatriz Morales-Nin](#), director of the Spanish science council's institute in Mallorca, [IMEDEA](#), is a long-time friend and colleague. On one of her visits to the FØH group, she brought samples from an unbelievable source: an Atlantic cod (*Gadus morhua*) had been caught in a trawl by commercial fishermen in the waters around the Balearic Islands. It was spotted and recognized by one of the government fisheries officers, Gabriel Morey, who quickly enlisted the help of other fish biologists to find out as much as possible about this "lost sheep".

Beatriz will be coming BIO to work with FØH group for 2 months in 2013 with SPIRE money. Read more on [FØHs homepage](#)

Linda Andersen - PhD Forelesning: Persistent viral infections, mechanisms and impact in aquaculture

Linda Andersen vil torsdag 25. oktober holde forelesning over oppgitt emne for PhD graden.
Tid og sted: Torsdag 25. oktober kl. 12:15, Seminarrom K3, Bibyggene, Thormøhlens gt 53B
Bedømmelseskomite: Ivar Hordvik, Tom Klepaker og Geir K. Totland.
Alle interesserte er velkommen

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Disputas Kaja Helvik Skjærven: Økt havtemperatur vil påvirke torskeegg genetisk

Kaja Helvik Skjærven disputerer for ph.d.-graden fredag 26. oktober med avhandlingen: "Effects of Thermal Stress on the Expression of Maternal and Zygotic Genes in Atlantic cod (*Gadus morhua*) Embryos"

Bedømmelseskomite: Professor Jorge Manuel De Oliveira Fernandes , Universitetet i Nordland, Forsker Anna Troedsson-Wargelius, Havforskningsinstituttet, Bergen Forsker, dr.scient. Trond Brattelid, NIFES, Bergen

Leder av disputasen: Professor Jon Vidar Helvik, Universitetet i Bergen
Tid og sted: Fredag 26. oktober 2012, kl. 10.00, Sildetønnen, NIFES, Nordnesboder 4

Alle interesserte er velkommen

http://www.uib.no/info/dr_grad/2012/Skjaerven_Kaja.html

Ph.d. Midtveisevaluering Rokas Kubilius: Acoustic discrimination between biological objects and gas bubbles in the sea

Rokas Kubilius vil presentere status og fremdrift for sitt ph.d. prosjekt.

Veil: Egil Ona, IMR, Gavin Macauley

Evalueringspanel: Professor Dag Aksnes (leder), Professor Arne Johannessen, Førsteamanuensis Jeppe Kolding

Tid og sted: Fredag 26. oktober kl. 13:15, Seminarrom K2, Biologen, Thormøhlens gt. 53A

Alle interesserte er velkommen.

Studie

Kryvi-innlegg på undervisningsseminar

Bleik og blodfattig?

Tirsdag 16. oktober arrangerte UiB seminar om «Internasjonalisering og undervisningsspråk», der vår egen Harald Kryvi var med som innleder. Han snakket om at det ikke alltid er like enkelt å undervise like bra på engelsk. [Les mer](#) i På Høyden.

Nyansatte

Thomas Marius Hugøy ny økonomikonsulent;

Ny økonomikonsulent

Thomas Marius Hugøy er fast ansatt som økonomikonsulent i stillingen etter Heidi Lappegård. Han er 28 år gammel og nyutdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole, og hadde sin første arbeidsdag hos oss 8. oktober. Vi ønsker han hjertelig velkommen til BIO!

Høringsaker

BIO mottar fra tid til annen saker til høring. Vi vil legge ut disse gjennom BIO-INFO. Hvis du ser saker her du ønsker å uttale deg om som vitenskapelig ansatt på BIO, ta kontakt med forskningskoordinator [Anne Fjellbirkeland](#).

Regulering av fisket etter kveite og breiflabb;

Høring - Regulering av fisket etter kveite og breiflabb

Vi viser til brev av 28.09.12 om regulering av fisket etter kveite og breiflabb. Det er foreslått endring i fredningstiden for disse fiskeartene, samt endring i rapporteringsrutiner.

Saken sendes til orientering og for eventuelle merknader innen 1.11.12. [Mer info](#)

NYE UTLYSNINGER

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Senter for grunnforskning (CAS); Strategiske forskningsmidler til forskning på kreftsykdommer; LARVITA 2012 Training School; Workshop: Trait-based approaches to Ocean Life; Summer course on fish swimming; 2013-14 Fulbright Arctic Chair Award: Søknadsfrist utsatt til 30 november

Senter for grunnforskning (CAS)

Senter for grunnforskning (CAS) starter nå prosessen med å finne frem til forskningsprosjekter og gruppeledere for det akademiske året 2015/2016.

Vedlagt er et brev som er blitt sendt ut til vårt kontaktutvalg ved UiB, med oppfordring om å spre informasjonen blant de vitenskapelig ansatte. Vi håper også du vil bidra til å spre informasjonen om mulighetene for et opphold på Senter for grunnforskning.

Nytt av året er at det også er anledning til å foreslå seg selv som gruppeleder. Som det fremkommer av våre retningslinjer, skal lederkandidatens arbeidsgiver orienteres om prosjektforslaget.

Fristen for å fremme forslag er 19. november 2012.

Mer informasjon om Senter for grunnforskning og om utvelgelsesprosessen finnes på våre nettsider: <http://www.cas.uio.no>

Utlysning av strategiske forskningsmidler til forskning på kreftsykdommer med lav overlevelse 2012

Viser til utlysning av strategiske forskningsmidler fra Kreftforeningen datert 29. september 2012, med søknadsfrist 9. november 2012.

Midlene som lyses ut skal benyttes til å bygge opp kompetansemiljøer som kan sannsynliggjøre en framtidig posisjon som «Kreftforeningens nasjonale kompetansesenter for aktuell diagnose med lav overlevelse».

For komplett utlysningstekst med krav og tildelingskriterier, se [Kreftforeningens søknadsportal](#)

LARVITA 2012 Training School

We would like to inform that a call is now open for applications to participate in the LARVITA 2012 Training School - "Biological basis for improving fish larvae quality" under the [LARVANET COST action](#)

The LARVITA 2012 Training School is aimed towards young researchers (mostly PhD students, young pos-docs and late stage MSc students) but also industry representatives. The course organizing

committee considers that the Biological basis for improving fish larvae quality is multifactorial and multidisciplinary, and that integration of different expertise is paramount. Therefore, the training school will cover the following topics:

- Fish Reproduction
- Microbiology and larviculture
- Larval immunology
- Growth and muscle differentiation
- Ossification and malformations
- Digestive physiology
- Larval nutrition and feeding

The goal of LARVITA 2012 is not only to highlight the most recent developments in each topic, but also to promote a strong interaction between proactive trainees working in different aspects of Biological basis for improving fish larvae quality and highly experienced trainers of the various disciplines.

The course will take place between 5 - 7th December 2012 at CCMAR - University of Algarve (Faro, Portugal) facilities.

The number of participants will be restricted to 25 persons. Financial support from the LARVANET COST Action (for travelling and accommodation) will be available for 15 persons. All participants will need to pay a registration fee (see table, not eligible for support by COST), which provides access to all lectures and laboratorial practices, support material and transport between facilities. [More info](#)

Workshop: Trait-based approaches to Ocean Life

Copenhagen Workshop • 26-28 August 2013

We are organizing an international workshop on trait-based approaches to ocean Life in Copenhagen next year, and this is the first announcement.

We have funding to support participation, and we are aiming for about 60 participants and a good mixture of students, junior, and senior scientists. Note that application and registration is not possible until January 2013, where we will send out a 2nd announcement.

Organizers: Thomas Kiorboe • Ken Haste Andersen • Patrizio Mariani • Andre Visser

[Further Information](#)

Summer course on fish swimming

Summer course (July 21st- August 23rd 2013) on fish swimming for graduate students.

Friday Harbor Laboratories can also offer financial aid for the course. [More details on financial aid and bursaries.](#)

2013-14 Fulbright Arctic Chair Award: Søknadsfrist utsatt til 30 november

"Fulbright Arctic Chair Award" for 2013-14 tilbys norske forskere som ønsker et opphold i USA innen polar- og nordområderelaterte forskningstemaer. Fagfelt: geologi, fysikk, geofysikk, ingeniørfag, miljøvitenskap eller lignende.

Forskningsoppholdet må koordineres med et vertsuniversitet i USA som stipendiaten selv velger. I tillegg til forskning, forventes det at stipendiaten gir forelesninger/foredrag om sitt tema, veileder Master og PhD studenter og knytter kontakter innen fagfeltet generelt.

Forskningsoppholdets lengde: 6-7 måneder. Fulbright-stipendiet er på NOK 100.000,- pr måned.

[Mer informasjon:](#)

KOMMENDE MØTER OG SEMINAR

Mer info om kurs, møter, seminar og arrangement etc finner du [her](#).

Seminar in research ethics 2012; Rafto Conference 2012 - Bergen Human Rights Threatened By Climate Change; Seminar om forskingsformidling på norsk; Teoriverksted: Kjønn og biologi, Kvalitetet i undervisningen – framtidens utfordringer

Seminar in research ethics 2012

Date: 31 October – 1 November 2012 **Place:** Solstrand Hotel

The Committee for Research Integrity at UiB invites to a seminar about research ethics at Solstrand Hotel **31 October – 1 November 2012:**

«Is publication standards in research under pressure?»

Target group: The seminar is open for all employees at UiB who are interested in questions, problems and challenges related to research ethics. The seminar is primarily for researcher and supervisors, but PhD-candidates, postdoc's, administrative staff and staff outside UiB can also register. **Registration deadline: 19 October!** [More information and registration:](#)

Rafto Conference 2012 - Bergen Human Rights Threatened By Climate Change Meet Rafto Prize Laureate 2012 Nnimmo Bassey at the Rafto Conference 2012!

The Rafto Prize 2012 is awarded to Nnimmo Bassey from Nigeria, for his long-lasting battle for peoples right to life, health, food and water, in a world with complex and threatening climate changes and environmental devastation. At the Rafto conference will Nnimmo Bassey give a presentation of his work on human rights issues related to climate change.

Also participating:

Heikki Holmås, Minister of International Development
Stephen Humphreys, Lecturer in International Law at London School of Economics
Helge Drange, Professor at the Geophysical Institute at the University of Bergen
Hege Marie Norheim, Senior Vice President, Corporate Climate, Statoil

Date: Saturday, 3rd November 2012
Time: 10.00 am - 13.00 pm. Registration from 09.00 am.
Venue: Radisson Blu Hotel Norge, Bankettsalen, Bergen
Address: Nedre Ole Bulls Plass 4
Language: English
[Registration for the Rafto Conference 2012](#). You can register at www.rafto.no.

Seminar om forskingsformidling på norsk

Tid: torsdag 1. november

Stad: Egget, Studentsenteret, Parkveien 1

Seminaret er gratis.

Servering: lunsj, kaffi og te

Påmelding: Send påmeldinga til hilde.ostby@nffo.no **innan 22. oktober**. Merk e-posten «Ut med språket» Bergen.

Teoriverksted: Kjønn og biologi

Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKOK) inviterer alle interesserte til seminar om temaet kjønn og biologi. Forsker Sigrunn Eliassen fra Institutt for biologi, UiB, innleder om temaet.

Eliassen vil gi en generell oversikt over hvordan og hvorfor biologer er interessert i kjønn, kjønnsforskjeller og det man i biologien kaller seksuell seleksjon. Hun vil også ta opp motsetningene mellom perspektivene biologer (og andre naturvitere) har på menneske og kjønn og samfunnsvitenskaplige og humanistiske perspektiv. Der biologer er opptatt av likheter mellom folkegrupper og generelle humane trekk (som vi ofte også finner igjen i ulike former hos andre dyr) har antropologer, sosiologer og andre et sterkere fokus på forskjeller. Biologer kan generelt ikke si så mye

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

om kjønn i betydningen "gender", men evolusjonsbiologien har et sterkt fokus på å forstå hva som mer generelt fører til likheter og forskjeller mellom kjønn ("sex differences"), om ulike utfordringene som hanner og hunner møter og hvordan de i noen tilfeller medfører kjønnsroller "sex roles". Med disse perspektivene som utgangspunkt vil Eliassen diskutere hvorvidt og i hvilken grad biologiske forskjeller kan ha betydning for kjønnsidentitet og kjønnsroller.

Tid: Onsdag 24.10.2012 kl. 14.15 - 16.00

Sted: Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKOK) Seminarrømmet, Ida Bloms hus (Allégaten 34)

Velkommen!

Seminar på VilVite onsdag 7. november - Kvalitet i undervisningen - framtidens utfordringer

Onsdag 7. november retter vi fokus mot kvalitet i undervisningen ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. Hvilke utfordringer møter vi på i fremtiden? Hvilke undervisningsmuligheter finnes?

Påmeldingsfrist er satt til 1. november på grunn av lunsjbestilling. [Program og påmelding](#).

LEDIGE STILLINGER

Mer info finner du [her](#). Stillinger utlyst på BIO finner du nederst til høyre på instituttets [nettside](#).

NYE ARTIKLER

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

[Imsland; Nilsen; Stefansson; Ebbesson; Haugland; Jørgensen; Pittman; Cieplinska; Redmond;](#)

Per Gunnar Fjellidal, **Albert Imsland**, Tom Hansen 2012. Vaccination and elevated dietary phosphorus reduces the incidence of early sexual maturation in Atlantic salmon (*Salmo salar* L.) Aquaculture 364–365 (2012) 333–337

F. Kroglund, Finstad, K. Pettersen, H.-C. Teien, B. Salbu, B.O. Rosseland, **T.O. Nilsen, S. Stefansson, L.O.E. Ebbesson**, R. Nilsen, P.A. Bjørn, T. Kristensen 2012. Recovery of Atlantic salmon smolts following aluminum exposure defined by changes in blood physiology and seawater tolerance Aquaculture 362–363 (2012) 232–240

B. Finstad, F. Kroglund, P.A. Bjørn, R. Nilsen, K. Pettersen, B.O. Rosseland, H.-C. Teien, **T.O. Nilsen, S.O. Stefansson**, B. Salbu, P. Fiske, **L.O.E. Ebbesson** 2012. Salmon lice-induced mortality of Atlantic salmon postsmolts experiencing episodic acidification and recovery in freshwater. Aquaculture 362–363 (2012) 193–199

Sigurd O. Stefansson, Monika Haugland, Björn Thrandur Björnsson, Stephen D. McCormick, Marianne Holm, **Lars O.E. Ebbesson**, Jens Chr. Holst, **Tom O. Nilsen**. 2012. Growth, osmoregulation and endocrine changes in wild Atlantic salmon smolts and post-smolts during marine migration. Aquaculture 362–363 (2012) 127–136

A. JAESCHKE, **S. L. JØRGENSEN**, S. M. BERNASCONI, R. B. PEDERSEN, I. H. THORSETH AND G. L. FRU" H-GREEN 2012 Microbial diversity of Loki's Castle black smokers at the Arctic Mid-Ocean Ridge. Geobiology (2012) DOI: 10.1111/gbi.12009

Pittman, K., Pittman, A., Karlson, S., **Cieplinska, T.**, Sourd, P., **Redmond, K.**, Ravnøy, B. and Sweetman, E. (2012), Body site matters: an evaluation and application of a novel histological methodology on the quantification of mucous cells in the skin of Atlantic salmon, *Salmo salar* L. Journal of Fish Diseases. doi: 10.1111/jfd.12002